

ב-54%
עודפי הצמדה

יגדל כספך
במשך 5 שנים

בתכנית החסכון

כח כבקשתך

של

בנק לאומי
לישראל בע"מ

בעולם

ארצות הברית

בדיחת האחד באפריל

הקאריירה המדינית של בארי גולדוטר, הדחליל של 1964, נסתיימה השבוע בקול צנות חלושה.

נקודת הסיום נשאה את השם: דין ברץ. **כיבוש לטווה ארוך.** לפני פחות מששה חדשים הגיע בארי לפיסגה, נתמנה למועמד המפלגה הרפובליקאית לכסי הנשיאות. מעשהו הראשון אחרי המינוי: מסירת תפקיד יו"ר הנהלת המפלגה לדין ברץ, עוזרו הקרוב.

היו שראו במעשה זה צעד לטווח ארוך. הם האמינו כי בארי יודע כי לא יוכל לתצח בבחירות של 1964, וכי על כן הוא מתכוון בראש וראשונה להטיל את שלטונו על המפלגה. מינויו של ברץ ביטא את הכוונה להפוך את המפלגה הרפובליקאית מערביה של הוגים הצרפתיים למפלגת דוקטרינה ימנית-קיצונית מגובשת.

ואכן פעל ברץ בכיוון זה. הוא טיהר את מנגנון המפלגה מיריבי גולדוטר, המשיך בטהור זה גם אחרי שהמועמד לנשיאות נכשל בבחירות. הוא הפך את מישרתו לעמדת-כוח מרכזית. **לית דין ולית דיון.** בטרם נסתיים מניין הקולות של הבחירות, כבר יצאו כל שונאי גולדוטר במפלגה בקריאה ל"הוציא מידיו את השלטון. סיסמת הקרב שלהם: לטלך את ברץ.

לאיש לא היה ספק כי הקרב על ברץ

טי פאשיסטי-למחצה, שהיה מוכן להושיט יד לגזענות ולטרור.

אוהוי אמריקה יראו בכך התגברות של האינסטינקט האמריקאי הברוא, החוזר מדי פעם אל המרכז ואל שבילה-החב, אחרי התקפות קצרות של היסטריה קיצונית.

איש על סוס שחור

בעוד בארי גולדוטר צועד לעבר קברו הפוליטי (ראה עמ' 12), עולה באופק ה"אמריקאי ענן שחור, אשר לעומתו נראה בארי ככדור פורח צבעוני.

כי ארצות-הברית מתקרבת למפלה הי גדולה ביותר בדיבריו ימיה: ויאט'נאם.

חזרה לדיאן-ביאן-בנו. שוב אין ספק כי העמדה האמריקאית באותה ארץ דרום-אסיאתית אבודה, הקרבות סביב העיירה בין-גיאנה, בקירבת סייגון הבריחה, מזכירים את הקרב המכריע על דיאן-ביאן-פן, שבו התמוטט השלטון הצרפתי בצפון המדינה לפני עשר שנים.

ההתערבות האמריקאית כבר פשטה את הרגל מבחינה פוליטית ותעמולתית. עתה היא מתקרבת לפשיטת-רגל צבאית. ה"ברירה תהיה בין כיבוש הארץ בידי הצבא האמריקאי והרחבת המלחמה — עד כדי סכנה של מלחמת-עולם — לבין נסיגה גלוויה.

אילו היתה זאת מלחמה בין אמריקה וברית-המועצות, יתכן שאפשר היה להסוות את המפלה, להעמיד פנים שהושג הסדר של כבוד. אבל מול אמריקה עומדת ב"מלחמה זו סין, שאין לה כל עניין להקל על מפתל וושינגטון. היא תכתוב את התנאים המבישים ביותר שתוכל להשיג. מה יקרה אז?

העירומים והמתים. ארצות-הברית לא נצחה מעולם במלחמה. היא ניצחה במלחמת-השיחרור שלה, בשתי מלחמות-עולם, במלחמת מלחמת-מזרח, הפיליפינים ו"קובה. אפילו במלחמת-קוריאה השיגה ל"פחות תיקון. עתה, זו הפעם הראשונה, היא עומדת בפני מפלה צבאית גלוויה ועירומה.

אצטם, לכאורה אין הצבא האמריקאי לוחם בוויאט-נאם, אבל אלפי החיילים האמריקאים, אינם המשרתים שם כ"יועצים", לחממים, נפצעים ומתים. יוקרת הצבא האמריקאי,

להקת-בידור מציינה בפני חיילים אמריקאיים בוויאט-נאם

הבוגדים מוכרים את המדינה

שנכנס למלחמה זו בהיסח-הדעת וללא חישוב מראש, מונחת על כף המאזניים. לכן תהיה זאת מפלה מכאיבה יותר מאשר המפלה הפוליטית הגדולה ביותר של ארצות-הברית עד כה: אובדן סין.

פרק ושמנו מוקיקארתני. בסין לא לחמו אמריקאים. היתה זאת מלחמת-אזרחים אמיתית. האמריקאים סיפקו ל"מישטרו של ציאנג קיי-שק רק נשק וכסף. בכל זאת, כאשר כבש הקומוניזם את סין, היה זה הלם גורא. למחרת היום, ובמשך קרוב לעשר שנים, אחזה עזיזת את העם האמריקאי. קנאות, שובניזם קיצוני, ציד-מכשפות, שיגאה שהגיעה עד לגבולות הטירוף — כל אלה ציינו את עשר השנים האלה.

זאת היתה התקופה שתשא לעולם את שמו הנכבד-המצפה של הסנאטור ג'ו מק'קארתי, דמגוג קטן שנישא כפקק על גלי הוועוד הנפשי.

רק כעבור עשר שנים שכך גל עכור זה. העם האמריקאי העלה לשלטון מצביא מתון, מעורר-אמון ומרגיע. דוויט אייזנהואר קבר את המק'קארתיזם, ויחד עמו את ציד-המכשפות.

בוגדים שפלים. החודש החלו מרש"נים אמריקאיים אחראיים, כמו יונף אלסופ הנודע, מנכאים בגלוי כי לאמריקה צפויה (המשך בעמוד 6)

יכריע את גורל המפלגה. ברץ עצמו הכריז שלא יותר ולא ייסוג. גולדוטר הצהיר, בצורה חד-משמעית, כי "פיטוריו של ברץ" יהו את הדחתי שלי והדתת רעיונותי.

הקרב נקבע ל-22 בינואר, מועד כינוסה של ההנהלה. הצדדים פירסמו דו"חים יומ"יומיים על מהלך הכנותיהם. ללא העלה על סדר-היום הצבעת אימון בו, אך ביטל את הסעיף שכונח לדעת כי שוב אין לו רוב. יריביו הודיעו כי יעלו הצעה של אי-אימון, וכי הרוב מובטח להם.

השבוע נכנע ברץ. הוחלט שיתפטר מתפקידו באחד באפריל, ללא דיון. ב"מקומו יבוא העסקן ריי בליס, יו"ר הנהלת המפלגה במדינת אוהיו.

אינסטינקט בריא. התאריך ש"אבד נתן לטוף הקאריירה צביון של בדיחת האחד-באפריל. יחד עם ברץ נופל גולדוטר עצמו, כעלה נידף.

אמנם, גם היו"ר החדש הוא איש הימין, שמרן מבטן ומלידה. אך יש הבדל מהותי בינו ובין קודמו. כי בליס נימנה עם הזרם המסורתי של הימין האמריקאי, שהוא מתון ובורגני, בעוד שברץ קרוב יותר לפאשיזם.

כך נדמה כי מגיע לקיצו פרק קצר בהיסטוריה האמריקאית. האומה דחתה את הקיצוניות הימנית, פנתה עורף לזרם פולי-